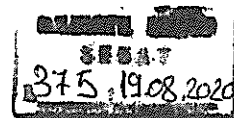

PRIM MINISTRU

1196
07-07-2020

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.76 din 16 ianuarie 2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă*, inițiată de domnul deputat independent Adrian Dohotaru împreună cu un grup de deputați PSD, UDMR și PRO Europa (**Bp. 222/2020, L.375/2020**).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art.33¹ și art. 127 alin.(2) din *Legea nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul creșterii valorii Indicatorului Social de Referință (ISR) de la 500 lei, cât este în prezent, la suma de 1200 lei, precum și reglementarea obligativității modificării anuale a acesteia, prin hotărâre a Guvernului, în funcție de indicele prognozat al prețurilor de consum pe an/an anterior.

Prin majorarea acestui indicator, se are în vedere creșterea indemnizațiilor de șomaj care se plătesc din bugetul asigurărilor pentru șomaj și a beneficiilor de asistență socială.

II. Observații

1. Conform prevederilor art. 5 pct. IX din *Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare*, "Indicatorul social de referință al asigurărilor pentru șomaj și stimulării ocupării forței de muncă, denumit în continuare indicator social de referință, reprezintă unitatea exprimată în lei la nivelul căreia se raportează prestațiile bănești suportate din bugetul asigurărilor pentru șomaj, acordate atât în vederea asigurării protecției persoanelor în cadrul sistemului asigurărilor pentru șomaj, cât și în vederea stimulării anumitor

categoria de persoane pentru a se încadra în muncă, precum și a angajatorilor pentru a încadra în muncă persoane în căutarea unui loc de muncă”.

Astfel, Indicatorul Social de Referință (ISR) se utilizează atât la stabilirea prestațiilor de șomaj și a nivelului de sprijin în cadrul măsurilor active, cât și la determinarea cunatumului beneficiilor de asistență socială. Menționăm că majorarea valorii acestuia de 2,4 ori ar conduce, pe cale de consecință, la majorarea cuanturilor formelor de sprijin din domeniul șomajului /stimulării ocupării și al asistenței sociale.

Referitor la indemnizația de șomaj, precizăm că, în conformitate cu prevederile art.39¹ alin. (1) din *Legea nr. 76/2002*, aceasta se acordă șomerilor prevăzuți la art. 17 alin.(1) pe perioade stabilite diferențiat de 6, 9 sau 12 luni, în funcție de stagiul de cotizare, după cum urmează:

a) 75% din valoarea indicatorului social de referință în vigoare la data stabilirii acestuia, pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin un an;

b) suma prevăzută la lit. a), la care se adaugă o sumă calculată prin aplicarea, asupra mediei veniturilor care constituie baza de calcul al indemnizației de șomaj pe ultimele 12 luni în care s-a realizat stagiul de cotizare, a unei cote procentuale diferențiate în funcție de stagiul de cotizare, astfel:

- 3% pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin 3 ani;
- 5% pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin 5 ani;
- 7% pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin 10 ani;
- 10% pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin 20 de ani.

Potrivit dispozițiilor art. 127 alin. (1) din aceeași lege, indemnizația de șomaj și celelalte drepturi stabilite prin această lege, cu excepția celor prevăzute la art. 72 – 75 și art. 80 se reactualizează ori de câte ori se modifică valoarea Indicatorului Social de Referință al asigurărilor pentru șomaj și stimulării ocupării forței de muncă.

Veniturile care constituie baza de calcul a indemnizației de șomaj prevăzute la lit.b) sunt stabilite prin normele metodologice de aplicare a *Legii nr.76/2002* și se declară prin Declarația privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate, prevăzute de *Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare*.

De asemenea, potrivit *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2011² pentru modificarea și completarea unor acte normative care reglementează acordarea de beneficii de asistență socială*, toate prestațiile sociale au fost raportate la valoarea Indicatorului Social de Referință.

Prin urmare, modificarea Indicatorului Social de Referință influențează valoarea prestațiilor bănești suportate din bugetul asigurărilor pentru șomaj, acordate atât în vederea asigurării protecției persoanelor în cadrul sistemului

¹ (1) Indemnizația de șomaj se acordă șomerilor prevăzuți la art. 17 alin. (1), pe perioade stabilite diferențiat, în funcție de stagiul de cotizare, după cum urmează: a) 6 luni, pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin un an; b) 9 luni, pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin 5 ani; c) 12 luni, pentru persoanele cu un stagiul de cotizare mai mare de 10 ani*).

² Aprobata cu modificări prin *Legea nr. 166/2012*

asigurărilor pentru șomaj, cât și în vederea stimulării anumitor categorii de persoane pentru a se încadra în muncă, precum și valoarea beneficiilor de asistență socială suportate din bugetul de stat, acordate în vederea asigurării protecției persoanelor în cadrul sistemului de asistență socială.

În ceea ce privește ”stimulentele financiare” acordate, în funcție de Indicatorul Social de Referință, atât persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, cât și angajatorilor care încadrează în muncă șomeri, precizăm că regimul acestora este reglementat prin art. 73¹ alin.(1) și art. 93⁴ din *Legea nr. 76/2002*.

2. Având în vedere faptul că *Expunerea de motive* nu respectă cerințele prevăzute de art. 6³ alin. (1) și (2) precum și ale art. 31⁴ alin. (1) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, apreciem ca fiind necesară justificarea în cuprinsul acesteia, în mod punctual și temeinic, a soluțiilor normative preconizate prin inițiativa legislativă, cu redarea cerințelor care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse, precum și cu evidențierea elementelor noi. Totodată, precizăm că în practica constantă a *Curții Constituționale*⁵, caracterul sumar al instrumentului de prezentare și motivare, precum și lipsa de fundamentare temeinică a actelor normative a fost sancționată în raport cu

³ (1) Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

(2) Pentru fundamentarea noii reglementări se va porni de la dezideratele sociale prezente și de perspectivă, precum și de la insuficiențele legislației în vigoare.

⁴ (1) Instrumentul de prezentare și motivare include conținutul evaluării impactului actelor normative, cuprinzând următoarele secțiuni:a) motivul emiterii actului normativ - cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare; principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea elementelor noi; concluziile studiilor, lucrărilor de cercetare, evaluărilor statistice; referirile la documente de politici publice sau la actul normativ pentru a căror implementare este elaborat respectivul proiect. Pentru ordonanțele de urgență vor fi prezentate distinct elementele obiective ale situației extraordinare care impun reglementarea imediată, nefiind suficientă utilizarea procedurii parlamentare de urgență, precum și eventualele consecințe care s-ar produce în lipsa luării măsurilor legislative propuse;b) impactul socioeconomic - efectele asupra mediului macroeconomic, de afaceri, social și asupra mediului înconjurător, inclusiv evaluarea costurilor și beneficiilor;c) impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri;d) impactul asupra sistemului juridic - implicațiile pe care noua reglementare le are asupra legislației în vigoare; compatibilitatea cu reglementările comunitare în materie, determinarea exactă a acestora și, dacă este cazul, măsurile viitoare de armonizare care se impun; deciziile Curții de Justiție a Uniunii Europene și alte documente relevante pentru transpunerea sau implementarea prevederilor legale respective; implicațiile asupra legislației interne, în cazul ratificării sau aprobării unor tratate ori acorduri internaționale, precum și măsurile de adaptare necesare; preocupările în materie de armonizare legislativă;e) consultările derulate în vederea elaborării proiectului de act normativ, organizațiile și specialiștii consultați, esența recomandărilor primite;f) activitățile de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ;g) măsurile de implementare - modificările instituționale și funcționale la nivelul administrației publice centrale și locale.

⁵ Decizia nr.710/2009 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, publicată în M.Of. nr. 358 din 28 mai 2009; Decizia nr.682/2012 asupra obiecției de neconstituționalitate a Legii privind modificarea și completarea Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, publicată în M.Of. nr. 473 din 11 iulie 2012; Decizia nr.139/2019 referitoare la admiterea obiecției de neconstituționalitate a Legii pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar, publicată în M.Of. nr. 336 din 03 mai 2019

exigențele constituționale impuse de art.1⁶ alin.(5) din *Constituția României, republicată*.

3. Cu privire la conținutul inițiativei legislative, semnalăm că aceasta determină anumite implicații financiare, astfel încât era necesar să se prevadă, potrivit art.138⁷ alin.(5) din *Constituția României, republicată*, și mijloacele financiare pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare.

Astfel, aplicarea prevederilor ar determina nu numai creșterea cu 140% a indemnizației de șomaj (finanțată din bugetul asigurărilor pentru șomaj) și a beneficiilor de asistență socială (finanțate în cea mai mare parte din bugetul Ministerului Muncii și Protecției Sociale), dar și creșterea numărului de beneficiari, întrucât, în unele cazuri, criteriile de eligibilitate sunt veniturile solicitantului raportat la un plafon stabilit în funcție de ISR (de exemplu: alocația pentru susținerea familiei, venitul minim garantat, ajutorul pentru încălzirea locuinței). Din datele deținute, arătăm că impactul asupra cheltuielilor bugetului asigurărilor pentru șomaj rezultat din majorarea ISR ar fi de circa 384 milioane lei anual, avându-se în vedere un număr mediu de șomeri indemnizați de 62.447 persoane (conform datelor raportate de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă aferente lunii martie 2020). În ceea ce privește drepturile de asistență socială suportate din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii și Protecției Sociale, numai majorarea acestora, fără a ține seama de creșterea numărului de beneficiari, ar determina un efort financiar estimat la circa 856 milioane lei lunar, respectiv peste 10 miliarde lei anual.

Totodată, arătăm că, în conformitate cu prevederile art. 15 din *Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, inițiatorul propunerii legislative are obligația să prevadă sursele de acoperire a majorării cheltuielilor bugetare și să prezinte declarația potrivit căreia aceste majorări sunt compatibile cu obiectivele și prioritățile strategice fiscal - bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal - bugetară.

În acest sens, precizăm și faptul că, prin considerentele *Deciziei Curții Constituționale nr.331/2019*⁸, aceasta a reținut că ”lipsind fișa financiară (inițială și reactualizată), nu se poate trage decât concluzia că la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare incertă, generală și lipsită de un caracter obiectiv și efectiv, nefiind așadar reală”.

⁶ (5) În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.

⁷ (5) Nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare

⁸ referitoare la admiterea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în M.Of.nr. 493 din 18 iunie 2019

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Ludovic ORBAN
PRIM-MINISTRU